

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/16/2020
Identifikačné číslo spisu: 7920201249
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7920201249.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci maloletej M. F., nar. D., bytom ako matka, zastúpenej matkou C. F., obe bývajúce U., t. č. T., o ustanovenie kolízneho opatrovníka na podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17P/75/2020, o určenie miestnej príslušnosti súdu, takto

rozhodol:

Vec vedenú na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17P/75/2020 prejedná a rozhodne ako miestne príslušný Okresný súd Trebišov.

Odôvodnenie

1. Návrhom doručeným Okresnému súde Trebišov maloletá M. F., zastúpená matkou, žiadala o ustanovenie kolízneho opatrovníka v konaní o zapretie otcovstva.
2. Okresný súd Trebišov podľa § 6 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku zákona č. 161/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) a s poukazom na ustanovenie § 106 CMP postúpil vec Okresnému súde Košice II ako súdu miestne príslušnému z dôvodu, že bydlisko maloletej je v S., kde sa spolu so svojou matkou zdržiava, pričom otec Y. F., ktorého otcovstvo má byť zapreté, má evidovaný pobyt v V., čo je v obvode Okresného súdu Košice II.
3. Okresný súd Košice II s postúpením predmetnej veci nesúhlasil z dôvodu, že muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, je v zmysle § 108 ods. 3 CMP účastníkom konania o zapretie otcovstva, nie konania o ustanovenie kolízneho opatrovníka na podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva dieťaťom. V zmysle § 108 ods. 4 CMP účastníkom konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom je len dieťa. Na konanie je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má dieťa bydlisko. Maloleté dieťa spolu s matkou má trvalý pobyt v obvode Okresného súdu Trebišov na adrese U., avšak dlhodobo bývajú v S., na adrese T.. Podľa názoru Okresného súdu Košice II je v danej veci cudzí prvok daný tým, že maloleté dieťa žije s matkou v S., kde je aj jeho obvyklý pobyt, preto je potrebné sa zaoberať právomocou súdu. Vo veci nie je možné aplikovať Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003, ktoré nariadenie sa v zmysle čl. 2, bod 9 uplatňuje na opatrovnícke právo, ktoré zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu

dieťaťa, nie ustanovenie kolízneho opatrovníka. S poukazom na § 39 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 97/1963 Zb.“) právomoc slovenských súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je daná, ak má maloletý na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt alebo jeho obvyklý pobyt nemožno určiť. Maloletá má pobyt v S.. Z uvedených dôvodov vec predložil Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie v súlade s ustanovením § 6 ods. 2 CMP.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 5NcC/21/2020-24 zo dňa 17. septembra 2020 rozhodol tak, že vec vrátil súdu prvej inštancie ako predčasne predloženú. V odôvodnení s poukazom na § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 6 ods. 2, § 105, § 106, § 108 ods. 4 CMP, § 1 a § 40 zákona č. 97/1963 Zb. uviedol, že Okresný súd Košice II správne poukázal, že účastníkom konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom je len dieťa. Na konanie by mal byť miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa bydlisko. V tomto prípade je dieťa prihlásené k trvalému pobytu v obci U., okres M., avšak dlhodobo sa zdržiava aj so svojou matkou v S., kde navštevuje aj školu. Bydlisko dieťaťa (aj matky) je v S.. Pretože sa jedná o rodinný vzťah s medzinárodným prvkom, je potrebné postupovať podľa zákona č. 97/1963 Zb. a v zmysle § 40 tohto zákona by mal rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky.

5. Na základe uvedeného Okresný súd Košice II predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie podľa § 40 zákona č. 97/1963 Zb. o príslušnosti súdu na podanie návrhu na ustanovenie kolízneho opatrovníka na podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva.

6. Konania vo veciach určenia rodičovstva sú mimosporovými konaniami, ktoré sú s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 104 a nasl. CMP.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 36 ods. 1 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

9. Na konania vo veciach určenia rodičovstva (taxatívny výpočet je uvedený v § 105 CMP) je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa bydlisko. Ak takého súdu niet, je príslušný všeobecný súd matky, inak všeobecný súd toho, koho otcovstvo má byť určené alebo zapreté (§ 106 CMP).

10. Podľa § 108 ods. 4 CMP účastníkom konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom je len dieťa.

11. Podľa § 38 CSP ak ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, najvyšší súd určí, ktorý súd spor prejedná a rozhodne.

12. Podľa § 23 zákona č. 97/1963 Zb. určenie (zistenie alebo zapretie) rodičovstva sa spravuje právnym poriadkom štátu, ktorého príslušnosť nadobudlo dieťa narodením.

13. Podľa § 40 zákona č. 97/1963 Zb. návrh na určenie rodičovstva (zistenie a zapretie) možno podať na slovenskom všeobecnom súde navrhovateľa, ak odporca nemá v Slovenskej republike všeobecný súd. Ak ani navrhovateľ nemá v Slovenskej republike všeobecný súd, ale jeden z rodičov alebo dieťa je slovenským občanom, možno návrh podať na súde, ktorý určí najvyšší súd.

14. Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že maloletá je štátna občianka Slovenskej republiky, jej otec Y. F. a matka C. W. sú štátni občania Slovenskej republiky (rodný list na č. I. 8 spisu). Podľa udania matky ako zákonnej zástupkyne maloletej v návrhu na ustanovenie kolízneho opatrovníka v konaní o zapretie otcovstva doručenom na Okresný súd Trebišov 23. marca 2020, maloletá spolu s matkou žijú v S., kde dcéra chodí do školy (č. I. 1 spisu). Zo správy o pobyte osôb Obce U. zo 7.

novembra 2019 (č. l. 9 spisu) vyplýva, že maloletá, jej matka a otec vlastnili rodinný dom v obci, ktorý predali 14. marca 2019, nový vlastník rodinného domu im dňa 19. júla 2019 zrušil trvalý pobyt na adrese Q. a od tej doby majú trvalý pobyt na adrese U., v obci sa nezdržiavajú a nie je známe, kde by sa mohli zdržiavať. Z lustrácie v Registri obyvateľov vyplýva, že C. F., rodená W. (matka maloletej) je prihlásená na trvalý pobyt v Obci U. od 19. júla 2019 (č. l. 27 spisu) a otec maloletej Y. F. je prihlásený na trvalý pobyt v Obci U. od 19. júla 2019 a prechodný pobyt v V. od 2. marca 2020 (č. l. 28 spisu).

15. Na základe uvedeného v danom prípade nemožno miestnu príslušnosť určiť podľa § 106 CMP, nakoľko zo spisu vyplýva, že maloletá žije spolu s matkou v S. a otec nie je účastníkom konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom (§ 108 ods. 4 CMP). Preto je postup podľa § 38 CSP v nadväznosti na § 40 zákona č. 97/1963 Zb. (maloletá, matka, aj v rodnom liste zapísaný otec sú štátni občania Slovenskej republiky) v predmetnej veci potrebný.

16. Najvyšší súd ako súd príslušný v zmysle § 40 zákona č. 97/1963 Zb. vzhľadom na to, že maloletá ako jediná účastníčka konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom (ani jej matka) nemá v Slovenskej republike všeobecný súd a návrh na ustanovenie kolízneho opatrovníka na podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva matka maloletej podala na Okresný súd Trebišov, ktorý sa už s vecou oboznámil a ktorý už konal vo veci na tomto súde pod sp. zn. 15P/42/2020, najefektívnejšie sa javí, aby vec prejednal a rozhodol tento súd.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.